

1315

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 października 2010 r.

w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję

Na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione, aby porozumienie wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych zostało uznane za wyłączone spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) klauzule, których występowanie w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych nie uznaje się za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy;
- 3) klauzule, których występowanie w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy;
- 4) okres obowiązywania wyłączenia.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych — porozumienia zawierane między dwoma lub więcej przedsiębiorcami działającymi — w ramach takiego porozumienia — na różnych szczeblach obrotu, których celem jest zakup, sprzedaż lub odsprzedaż nowych pojazdów samochodowych, części zamiennych lub świadczenie usług serwisowych;
- 2) zobowiązania wyłącznej dostawy — klauzule zawarte w porozumieniach wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych, na podstawie których dostawca bezpośrednio lub pośrednio zobowiązuje się sprzedawać towary objęte porozumieniem wyłącznie jednemu nabywcy;
- 3) system dystrybucji selektywnej — system dystrybucji, w którym dostawca bezpośrednio lub pośrednio zobowiązuje się:
 - a) sprzedawać towary objęte porozumieniem nabywcom, wybranym w oparciu o szczególne kryteria, a nabywcy zobowiązują się nie sprzedawać tych towarów nieautoryzowanym dystrybutorom lub niezależnym warsztatom, z za-

chowaniem możliwości sprzedaży części zamiennych niezależnym warsztatom lub udostępniania niezależnym uczestnikom rynku wszelkiej informacji technicznej, sprzętu diagnostycznego, narzędzi i szkoleń, wymaganych do świadczenia usług serwisowych lub do wdrażania środków ochrony środowiska, lub

- b) powierzać świadczenie usług serwisowych objętych porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych warsztatom wybranym w oparciu o szczególne kryteria;
- 4) system dystrybucji selektywnej ilościowej — system dystrybucji selektywnej, w którym dostawca stosuje kryteria wyboru bezpośrednio ograniczające liczbę nabywców;
- 5) system dystrybucji selektywnej jakościowej — system dystrybucji selektywnej, w którym dostawca stosuje takie kryteria wyboru nabywców, które jednocześnie:
 - a) mają charakter wyłącznie jakościowy,
 - b) są wymagane ze względu na charakter towarów objętych porozumieniem,
 - c) zostały ustalone jednolicie dla wszystkich nabywców ubiegających się o ich włączenie do systemu dystrybucji,
 - d) nie są stosowane w sposób dyskryminujący,
 - e) nie ograniczają w sposób bezpośredni liczby nabywców;
- 6) prawa własności intelektualnej i przemysłowej — prawa przysługujące na podstawie przepisów dotyczących ochrony własności intelektualnej i przemysłowej;
- 7) know-how — nieopatentowane, nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne lub technologiczne lub zasady organizacji i zarządzania, co do których podjęto działania zmierzające do zapobieżenia ich ujawnieniu, jeżeli stanowią one całość lub część określonych informacji praktycznych wynikających z doświadczeń dostawcy, przeprowadzonych badań lub testów, istotnych dla nabywcy do używania, sprzedaży lub odsprzedaży towarów objętych porozumieniem;
- 8) dostawca — przedsiębiorcę, który sprzedaje nabywcy towary objęte porozumieniem;
- 9) nabywca — dystrybutora lub warsztat;
- 10) dystrybutor — przedsiębiorcę kupującego nowe pojazdy samochodowe lub części zamienne objęte porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych z zamiarem ich odsprzeda-

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660 i Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 157, poz. 1241.

ży na szczeblu hurtowym (dystrybutor hurtowy) lub detalicznym (dystrybutor detaliczny), a także przedsiębiorcę zawierającego z dostawcą porozumienie, na podstawie którego dokonuje sprzedaży tych towarów w imieniu dostawcy;

- 11) autoryzowany dystrybutor — dystrybutora działającego w ramach systemu dystrybucji stworzonego przez dostawcę pojazdów samochodowych;
- 12) ostateczny użytkownik — konsumenta albo przedsiębiorcę kupującego towary objęte porozumieniem w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, inną niż działalność dystrybucyjna; przez ostatecznego użytkownika rozumie się także finansującego, będącego stroną umowy leasingu, o której mowa w art. 709¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.²⁾), z wyłączeniem finansującego będącego stroną umowy leasingu przewidującej przeniesienie własności lub opcję kupna pojazdu samochodowego przed wygaśnięciem umowy leasingu lub skutkiem której może być przeniesienie własności nowego pojazdu samochodowego;
- 13) warsztat — przedsiębiorcę świadczącego usługi serwisowe;
- 14) autoryzowany warsztat — warsztat działający w ramach systemu dystrybucji stworzonego przez dostawcę;
- 15) niezależny warsztat — warsztat, który nie działa w ramach systemu dystrybucji stworzonego przez dostawcę, dla którego świadczy usługi serwisowe; autoryzowany warsztat działający w ramach systemu dystrybucji danego dostawcy uważa się za niezależny warsztat w takim zakresie, w jakim świadczy on usługi serwisowe dotyczące pojazdów samochodowych nieobjętych systemem dystrybucji tego dostawcy;
- 16) towary objęte porozumieniem — nowe pojazdy samochodowe, części zamienne oraz usługi serwisowe, będące przedmiotem porozumienia wertykalnego w sektorze pojazdów samochodowych;

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037.

17) pojazdy samochodowe — pojazdy samochodowe w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.³⁾), z wyłączeniem motocykli;

18) lekki samochód ciężarowy — samochód ciężarowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym, o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony; jeżeli w ramach jednego typu są sprzedawane wersje samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej i powyżej 3,5 tony, to wszystkie wersje tego pojazdu uznaje się za lekkie samochody ciężarowe;

19) usługi serwisowe — usługi polegające na naprawie lub przeglądzie pojazdów samochodowych;

20) części zamienne — towary przewidziane do zainstalowania w lub na pojeździe samochodowym, w celu zastąpienia komponentów tego pojazdu, oraz substancje, które są konieczne do funkcjonowania pojazdu samochodowego, takie jak środki smarne i płyny eksploatacyjne, z wyłączeniem paliw;

21) oryginalne części zamienne — części zamienne tej samej jakości co komponenty stosowane do montażu pojazdu samochodowego, produkowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi, ustalonymi przez producenta tych pojazdów do produkcji komponentów lub części zamiennych danego pojazdu samochodowego, w tym części zamienne produkowane na tej samej linii produkcyjnej co komponenty danego pojazdu samochodowego; przyjmuje się, że części zamienne są oryginalne, jeżeli producent tych części zaświadczy, że zostały one wyprodukowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta danych pojazdów i są one tej samej jakości co części stosowane do montażu tych pojazdów;

22) części zamienne o porównywalnej jakości — części zamienne, których producent zaświadczy, że są one tej samej jakości co komponenty, które są lub były stosowane do montażu danych pojazdów samochodowych;

23) pojazd odpowiadający pojazdowi objętemu porozumieniem — pojazd samochodowy, sprzedawany w ramach innego systemu dystrybucji niż objęty porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych, który jednocześnie:

a) jest produkowany lub montowany seryjnie,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 802 i 803, Nr 98, poz. 817 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 43, poz. 246, Nr 122, poz. 827, Nr 151, poz. 1013, Nr 152, poz. 1018 i Nr 182, poz. 1228.

- b) posiada taki sam rodzaj nadwozia, napędu i podwozia oraz typ silnika co pojazdy objęte porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych;
- 24) zakaz konkutowania — wynikające bezpośrednio lub pośrednio z porozumienia wertykalnego w sektorze pojazdów samochodowych:
- a) wyłączenie uprawnień nabywcy do wytwarzania, zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży towarów uznawanych za substytuty towarów objętych porozumieniem,
- b) zobowiązanie nabywcy do dokonywania u określonego dostawcy więcej niż 30 % swoich wszystkich zakupów nowych pojazdów samochodowych objętych porozumieniem oraz pojazdów odpowiadających pojazdowi objętym porozumieniem lub więcej niż 80 % swoich wszystkich zakupów części zamiennych objętych porozumieniem, lub świadczenia na jego rzecz więcej niż 80 % usług serwisowych objętych porozumieniem, oraz ich substytutów na rynku właściwym, obliczonych na podstawie wartości zakupów dokonanych przez nabywcę w poprzednim roku kalendarzowym,
- c) zobowiązanie dystrybutora do zatrudniania sprzedawców wyspecjalizowanych w sprzedaży określonych marek pojazdów samochodowych, chyba że w porozumieniu zatrudnienie wyspecjalizowanego personelu pozostawiono do decyzji dystrybutora, a w przypadku jego zatrudnienia dostawca ponosi dodatkowe, związane z tym koszty;
- 25) aktywna sprzedaż — działania nabywcy podejmowane w celu pozyskania nowych klientów lub utrzymania dotychczasowych, polegające w szczególności na prowadzeniu działań reklamowych lub promocyjnych, tworzeniu oddziałów lub organizowaniu centrów dystrybucji lub usług serwisowych na określonym obszarze;
- 26) pasywna sprzedaż:
- a) sprzedaż w odpowiedzi na żądanie, ze strony indywidualnych klientów, dotyczące dostarczania im nowych pojazdów samochodowych lub części zamiennych lub świadczenia usług serwisowych,
- b) powszechną reklamę lub promocję w mediach, w tym w internecie, która dociera do klientów na autoryzowanych obszarach funkcjonowania innych dystrybutorów lub do pewnych grup klientów, mającą na celu pozyskanie klientów poza tymi obszarami lub grupami klientów, w tym dotarcie do klientów na nieautoryzowanych obszarach funkcjonowania lub na obszarach własnego działania;
- 27) wyłączenie — wyłączenie porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy.

§ 3. Wyłączeniu podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, w szczególności zawierające zobowiązania wyłącznej dostawy lub tworzące systemy dystrybucji selektywnej ilościowej lub jakościowej, o ile spełniają warunki wyłączenia określone w rozporządzeniu.

§ 4. Wyłączeniu podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych zawierane między związkami przedsiębiorców a ich członkami oraz między związkami przedsiębiorców a ich dostawcami, jeżeli:

- 1) wszyscy członkowie związku są dystrybutorami pojazdów samochodowych lub sprzedawcami detalicznymi części zamiennych, lub warsztatami oraz
- 2) obrót żadnego z członków związku, wraz z obrotem przedsiębiorców należących do jego grupy kapitałowej, w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekroczył równowartości 50 milionów euro.

§ 5. Wyłączeniu podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, zawierające klauzule dotyczące przeniesienia na nabywcę lub wykorzystywania przez nabywcę praw własności intelektualnej i przemysłowej lub know-how, jeżeli przeniesienie lub wykorzystywanie tych praw lub know-how jest bezpośrednio związane z użytkowaniem, sprzedażą lub odsprzedażą przez nabywcę lub jego klientów towarów objętych porozumieniem.

§ 6. Wyłączeniu nie podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych zawierane między konkurentami w sektorze pojazdów samochodowych w zakresie, w jakim dotyczą one wyłączenie dystrybucji części zamiennych oraz świadczenia usług serwisowych, chyba że konkurenci zawierają porozumienie o charakterze niewzajemnym oraz:

- 1) dostawca jest wytwórcą i dystrybutorem, a nabywca jest dystrybutorem i nie jest konkurentem na szczeblu wytwórstwa lub
- 2) dostawca świadczy usługi serwisowe na kilku szczeblach obrotu handlowego, a nabywca dostarcza części zamienne lub świadczy usługi serwisowe na poziomie detalicznym i nie jest konkurentem na tym szczeblu obrotu handlowego, na którym nabywa usługi serwisowe objęte porozumieniem.

Rozdział 2

Warunki wyłączenia

§ 7. Porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych w zakresie, w jakim dotyczą wyłączenie dystrybucji części zamiennych oraz świadczenia usług serwisowych, podlegają wyłączeniu, jeżeli:

- 1) udział dostawcy i grupy kapitałowej, do której należy dostawca, w rynku właściwym sprzedaży części zamiennych lub usług serwisowych objętych porozumieniem nie przekracza 30 %,
- 2) udział nabywcy i grupy kapitałowej, do której należy nabywca, w rynku właściwym zakupu części zamiennych lub usług serwisowych objętych porozumieniem nie przekracza 30 %

— z zastrzeżeniem § 9.

§ 8. 1. Porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych w zakresie, w jakim dotyczą wyłącznie dystrybucji nowych pojazdów samochodowych, podlegają wyłączeniu, jeżeli udział dostawcy i grupy kapitałowej, do której należy dostawca, w rynku właściwym sprzedaży tych pojazdów nie przekracza 30 %, z zastrzeżeniem ust. 2—4 oraz § 9.

2. Porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych ustanawiające systemy dystrybucji selektywnej ilościowej nowych pojazdów samochodowych podlegają wyłączeniu, jeżeli udział dostawcy i grupy kapitałowej, do której należy dostawca, w rynku właściwym sprzedaży tych pojazdów nie przekracza 40 %, z zastrzeżeniem § 9.

3. Porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych ustanawiające systemy dystrybucji selektywnej jakościowej nowych pojazdów samochodowych podlegają wyłączeniu niezależnie od udziału ich stron w rynku.

4. Porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych w zakresie, w jakim dotyczą wyłącznie dystrybucji nowych pojazdów samochodowych, zawierające zobowiązania wyłącznej dostawy podlegają wyłączeniu, jeżeli udział nabywcy i grupy kapitałowej, do której należy nabywca, w rynku właściwym zakupu tych pojazdów nie przekracza 30 %, z zastrzeżeniem § 9.

§ 9. 1. Jeżeli udziały w rynku, o których mowa w § 7 i 8, nie przekraczają odpowiednio 30 % lub 40 %, ale po zawarciu porozumienia wertykalnego w sektorze pojazdów samochodowych wzrastają powyżej:

- 1) tych wielkości, nie przekraczając jednak odpowiednio 35 % lub 45 %, wyłączenie stosuje się przez okres dwóch lat kalendarzowych następujących po upływie roku, w którym progi odpowiednio 30 % lub 40 % zostały przekroczone po raz pierwszy;
- 2) odpowiednio 35 % lub 45 %, wyłączenie stosuje się przez okres roku kalendarzowego następującego po upływie roku, w którym progi odpowiednio 30 % lub 40 % zostały przekroczone po raz pierwszy.

2. Okres wyłączenia, o którym mowa w ust. 1, nie może łącznie trwać dłużej niż dwa kolejne lata kalendarzowe po upływie roku, w którym udziały w rynku, o których mowa w § 7 lub 8, przekroczyły odpowiednio progi 30 % lub 40 % po raz pierwszy.

§ 10. 1. Udziały w rynku, o których mowa w § 7 pkt 1 oraz § 8 ust. 1 i 2, oblicza się w przypadku:

- 1) dystrybucji nowych pojazdów samochodowych — na podstawie łącznej wielkości sprzedaży pojazdów samochodowych objętych porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych i innych pojazdów uznawanych za ich substytuty, sprzedanych przez dostawcę;
- 2) dystrybucji części zamiennych — na podstawie łącznej wartości sprzedaży części zamiennych objętych porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych i innych części zamiennych uznawanych za ich substytuty, sprzedanych przez dostawcę;

3) świadczenia usług serwisowych — na podstawie łącznej wartości usług serwisowych objętych porozumieniem wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych, sprzedanych przez członków sieci dystrybucyjnej dostawcy, wraz z innymi usługami serwisowymi, sprzedanymi przez tych członków, które są uznawane za ich substytuty.

2. Jeżeli niedostępne są dane dotyczące:

- 1) wielkości sprzedaży — udział w rynku oblicza się na podstawie wartości sprzedaży;
- 2) wartości sprzedaży — udział w rynku oblicza się na podstawie wielkości sprzedaży;
- 3) wartości i wielkości sprzedaży — udział w rynku oblicza się na podstawie innych wiarygodnych informacji rynkowych.

3. Udziały w rynku, o których mowa w § 7 pkt 2 i § 8 ust. 4, oblicza się na podstawie wielkości lub wartości zakupów rynkowych, a w razie braku tych danych — na podstawie ich szacunkowych wielkości.

4. Udział w rynku oblicza się na podstawie danych dotyczących roku kalendarzowego poprzedzającego rok zawarcia porozumienia wertykalnego w sektorze pojazdów samochodowych.

5. Przy obliczaniu udziału w rynku nie uwzględnia się sprzedaży dokonywanej między przedsiębiorcami należącymi do jednej grupy kapitałowej.

§ 11. Wyłączeniu podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, w zakresie dystrybucji nowych pojazdów samochodowych, zawarte z dystrybutorem, jeżeli zawierają postanowienie, że dostawca zgadza się na przekazanie praw i zobowiązań wynikających z tego porozumienia innemu dystrybutorowi działającemu w ramach systemu dystrybucji, wybranemu przez tego dystrybutora.

§ 12. Wyłączeniu podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, w zakresie dystrybucji nowych pojazdów samochodowych, zawarte z dystrybutorem, jeżeli zawierają postanowienie, że wypowiedzenie porozumienia przez dostawcę może zostać dokonane wyłącznie w formie pisemnej, z podaniem szczegółowego uzasadnienia rozwiązania porozumienia, co ma zapobiec rozwiązaniu przez dostawcę porozumienia z dystrybutorem, z uwagi na stosowanie przez nich praktyk dopuszczalnych na podstawie rozporządzenia.

§ 13. 1. Wyłączeniu podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, zawarte przez dostawcę nowych pojazdów samochodowych z dystrybutorem, jeżeli zostały zawarte:

- 1) na okres co najmniej 5 lat, a każda ze stron zobowiązała się do powiadomienia drugiej strony o zamiarze nieprzedłużenia porozumienia w terminie co najmniej 6 miesięcy przed upływem okresu, na jaki porozumienie zostało zawarte, lub
- 2) na czas nieokreślony, a okres wypowiedzenia porozumienia przez którąkolwiek ze stron wynosi co najmniej 2 lata, lub

3) na czas nieokreślony, a okres wypowiedzenia porozumienia przez którąkolwiek ze stron wynosi co najmniej rok, jeżeli:

- a) z przepisów prawa lub z warunków porozumienia wiążącego dostawcę wynika dla niego obowiązek zapłaty odpowiedniego odszkodowania za rozwiązanie porozumienia lub
- b) dostawca rozwiązuje porozumienie ze względu na konieczność reorganizacji całej sieci dystrybucyjnej lub znacznej jej części.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wypowiedzenia porozumienia z powodu rażącego naruszenia jego istotnych warunków.

§ 14. 1. Wyłączeniu nie podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, jeżeli dostawca nowych pojazdów samochodowych odmawia niezależnym uczestnikom rynku dostępu do informacji technicznej, sprzętu diagnostycznego i innego wyposażenia, narzędzi, włącznie z odpowiednim oprogramowaniem, lub szkoleń, wymaganych do wykonywania usług serwisowych dotyczących tych pojazdów samochodowych, lub podejmowania kroków zmierzających do skutecznej ochrony środowiska.

2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności nieograniczone korzystanie z systemów kontroli elektronicznej oraz systemów diagnostyki pojazdów samochodowych, programowania tych systemów zgodnie ze standardowymi procedurami dostawcy, instrukcje wykonywania usług serwisowych i szkolenia, oraz informacje niezbędne do korzystania z narzędzi i wyposażenia diagnostycznego i serwisowego.

3. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, należy zapewnić niezależnym uczestnikom rynku w sposób niedyskryminujący, bezzwłoczny i proporcjonalny, a informacje powinny być dostarczane w postaci umożliwiającej ich wykorzystanie; jeżeli przynajmniej jeden z elementów objętych prawem dostępu podlega prawom własności intelektualnej lub przemysłowej lub stanowi przedmiot know-how, nie można odmówić dostępu do niego w sposób, który może być uznany za nadużycie pozycji dysponenta tych praw lub know-how.

4. Niezależnymi uczestnikami rynku, o których mowa w ust. 1 i 3, są przedsiębiorcy nienależący do systemu dystrybucji, którzy są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowani w świadczenie usług serwisowych, a w szczególności niezależne warsztaty, producenci sprzętu lub narzędzi serwisowych, producenci części zamiennych, niezależni dystrybutorzy części zamiennych, wydawcy informacji technicznej, kluby automobilowe, przedsiębiorcy świadczący pomoc drogową, oferujący usługi kontroli i testowania oraz oferujący usługi szkolenia i doskonalenia dla warsztatów i ich pracowników.

Rozdział 3

Klauzule, których występowania w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych nie uznaje się za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy

§ 15. Klauzulami, których występowania w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych nie uznaje się za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy, są klauzule, które w szczególności:

1) ograniczają prawa nabywcy do ustalania ceny sprzedaży przez określenie przez dostawcę maksymalnych lub zalecanych cen sprzedaży towarów objętych porozumieniem, chyba że ceny te w rzeczywistości mają charakter cen minimalnych lub są cenami o określonej wysokości (cenami sztywnymi);

2) ograniczają:

- a) aktywną sprzedaż na określonym obszarze lub określonej grupie klientów, w stosunku do których sprzedaż została zastrzeżona dla innego nabywcy, jeżeli ograniczenia te nie utrudniają klientom nabywcy sprzedaży towarów objętych porozumieniem,
- b) sprzedaż ostatecznym użytkownikom przez dystrybutora hurtowego,
- c) uprawnienia uczestników systemu dystrybucji selektywnej do sprzedaży nowych pojazdów samochodowych oraz części zamiennych dystrybutorom nieautoryzowanym na rynkach objętych systemem dystrybucji selektywnej,
- d) uprawnienia nabywcy do sprzedaży komponentów, dostarczanych w celu ich montażu w pojeździe samochodowym, klientom, którzy używaliby ich do produkcji wyrobów tego samego rodzaju co wyroby produkowane przez dostawcę;

3) zakazują uczestnikom systemu dystrybucji selektywnej, działającym na szczeblu sprzedaży detalicznej, działania poza autoryzowanym obszarem funkcjonowania, z zastrzeżeniem § 21 pkt 2;

4) zobowiązują dystrybutora nowych pojazdów samochodowych do podawania ostatecznym użytkownikom, przed zawarciem umowy sprzedaży, nazw i adresów autoryzowanych warsztatów oraz — jeżeli żaden z tych autoryzowanych warsztatów nie znajduje się w pobliżu punktu sprzedaży — do informowania ostatecznych użytkowników, w jakiej odległości od punktu sprzedaży znajdują się takie warsztaty, o ile podobne zobowiązania dotyczące udzielania takich informacji zostały nałożone na wszystkich dystrybutorów działających w systemie dystrybucji, których warsztat nie działa w tym samym miejscu co ich punkt sprzedaży;

5) nakazują dystrybutorowi sprzedaż pojazdów samochodowych pochodzących od innych dostawców w częściach salonu sprzedaży wydzielonych od części salonu, w której są sprzedawane pojazdy objęte porozumieniem.

§ 16. Klauzulami, których występowania w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych nie uznaje się za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy, są klauzule, na podstawie których dystrybutor jest zobowiązany w szczególności:

- 1) respektować, w dystrybucji nowych pojazdów samochodowych objętych porozumieniem, standardy minimalne odnoszące się w szczególności do:
 - a) wyposażenia pomieszczeń i urządzeń technicznych służących do sprzedaży pojazdów samochodowych objętych porozumieniem,

- b) specjalistycznego i technicznego szkolenia personelu,
 - c) reklamy,
 - d) przyjmowania, składowania i dostarczania pojazdów samochodowych objętych porozumieniem lub pojazdów odpowiadających pojazdom objętym porozumieniem;
- 2) zamawiać nowe pojazdy samochodowe objęte porozumieniem u dostawcy tylko w określonych terminach lub w określonych okresach, jeżeli okres między datami zamówień nie przekracza 3 miesięcy;
 - 3) podejmować działania w celu sprzedaży, na autoryzowanym obszarze funkcjonowania i w określonym okresie, minimalnej liczby nowych pojazdów samochodowych objętych porozumieniem, określonej przez strony porozumienia;
 - 4) utrzymywać minimalną wielkość zapasów pojazdów samochodowych objętych porozumieniem, określoną przez strony porozumienia;
 - 5) utrzymywać w celach demonstracyjnych określone przez strony porozumienia pojazdy samochodowe lub określoną ich liczbę minimalną.

Rozdział 4

Klauzule, których występowanie w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy

§ 17. Wyłączeniu nie podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych, które bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub w powiązaniu z innymi okolicznościami zależnymi od stron tych porozumień mają na celu lub powodują:

- 1) z zastrzeżeniem § 15 pkt 1, ograniczenie uprawnień nabywcy do określania ceny sprzedaży przez narzucenie przez dostawcę minimalnych lub sztywnych cen sprzedaży towarów objętych porozumieniem;
- 2) z zastrzeżeniem § 15 pkt 2, ograniczenie obszaru lub kręgu klientów, którym nabywca może sprzedawać towary objęte porozumieniem;
- 3) ograniczenie wzajemnych dostaw między nabywcami w ramach systemu dystrybucji selektywnej, włączając w to dostawy między nabywcami działającymi na różnych szczeblach obrotu;
- 4) z zastrzeżeniem § 15 pkt 3, ograniczenie aktywnej lub pasywnej sprzedaży nowych pojazdów samochodowych, części zamiennych lub świadczenia usług serwisowych ostatecznym użytkownikom przez członków systemu dystrybucji selektywnej, działających na szczeblu sprzedaży detalicznej na rynkach, na których stosuje się dystrybucję selektywną.

§ 18. Wyłączeniu nie podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych w zakresie, w jakim dotyczą wyłącznie sprzedaży nowych

pojazdów samochodowych, które bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub w powiązaniu z innymi okolicznościami zależnymi od stron tych porozumień mają na celu lub powodują ograniczenie uprawnień dystrybutora do:

- 1) sprzedaży wszelkich nowych pojazdów odpowiadających pojazdom objętym porozumieniem;
- 2) zlecania na zasadzie podwykonawstwa świadczenia usług serwisowych autoryzowanym warsztatom.

§ 19. Wyłączeniu nie podlegają porozumienia wertykalne w sektorze pojazdów samochodowych w zakresie, w jakim dotyczą wyłącznie sprzedaży części zamiennych oraz świadczenia usług serwisowych, które bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub w powiązaniu z innymi okolicznościami zależnymi od stron tych porozumień mają na celu lub powodują:

- 1) ograniczenie sprzedaży części zamiennych przez członków systemu dystrybucji selektywnej niezależnym warsztatom, stosującym te części do świadczenia usług serwisowych;
- 2) uzgodnione — między dostawcą oryginalnych części zamiennych lub części zamiennych o porównywalnej jakości, narzędzi naprawczych, diagnostycznych lub innego sprzętu a producentem pojazdów samochodowych — ograniczenie uprawnień dostawcy do sprzedaży tych części zamiennych lub usług serwisowych autoryzowanym lub nieautoryzowanym dystrybutorom albo autoryzowanym lub niezależnym warsztatom lub ostatecznym użytkownikom;
- 3) uzgodnione — między producentem pojazdów samochodowych, wykorzystującym komponenty do montażu pojazdów samochodowych, oraz dostawcą takich komponentów — ograniczenie uprawnień dostawcy do efektywnego umieszczania swojego znaku towarowego lub swojego logo w widocznym miejscu na dostarczanych komponentach lub na częściach zamiennych;
- 4) ograniczenie prawa dostawcy do sprzedaży części zamiennych użytkownikom końcowym, zakładom naprawczym lub innym usługodawcom, którym nabywca nie powierzył napraw lub serwisowania towarów wyprodukowanych z użyciem tych części.

§ 20. Klauzulami, których występowanie w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy, są klauzule, które:

- 1) ustanawiają zakaz konkurencji, z zastrzeżeniem § 22;
- 2) bezpośrednio lub pośrednio zakazują uczestnikom systemu dystrybucji selektywnej sprzedaży pojazdów samochodowych lub części zamiennych tylko niektórym konkurentów dostawcy albo świadczenia usług serwisowych dotyczących pojazdów samochodowych tylko niektórym konkurentów dostawcy;

3) bezpośrednio lub pośrednio zakazują nabywcy wytwarzania, zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży pojazdów samochodowych lub świadczenia usług serwisowych po upływie okresu, na jaki porozumienie zostało zawarte, chyba że — w zakresie, w jakim klauzule te dotyczą wyłącznie sprzedaży części zamiennych oraz świadczenia usług serwisowych — ich obowiązywanie:

a) dotyczy towarów uznawanych za substytuty towarów objętych porozumieniem oraz

b) jest ograniczone do lokalu lub obszaru, na którym nabywca prowadzi działalność w trakcie obowiązywania porozumienia, oraz

c) jest niezbędne do ochrony know-how przekazanego przez dostawcę nabywcy

— a czas ich obowiązywania jest ograniczony do roku po wygaśnięciu porozumienia, z wyjątkiem możliwości nałożenia ograniczenia, które nie ma limitu czasowego na używanie i ujawnianie know-how.

§ 21. Klauzulami, których występowanie w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy w zakresie, w jakim dotyczą sprzedaży nowych pojazdów samochodowych, są klauzule, które bezpośrednio lub pośrednio:

1) uniemożliwiają dystrybutorowi detalicznemu świadczenie usług leasingowych, dotyczących pojazdów samochodowych objętych porozumieniem lub pojazdów odpowiadających pojazdom objętym porozumieniem;

2) ograniczają dystrybutorowi samochodów osobowych lub lekkich samochodów ciężarowych, działającemu w ramach systemu dystrybucji selektywnej, możliwość tworzenia nowych punktów sprzedaży lub punktów odbioru, usytuowanych na obszarze, na którym stosuje się dystrybucję selektywną.

§ 22. 1. Klauzulami, których występowanie w porozumieniu wertykalnym w sektorze pojazdów samochodowych stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy w zakresie, w jakim dotyczą sprzedaży części zamiennych lub świadczenia usług serwisowych, są klauzule, które bezpośrednio lub pośrednio zakazują konkuro-

chyba że nabywca sprzedaje towary objęte porozumieniem w lokalu lub na terenie, których właścicielem, wieczystym użytkownikiem, dzierżawcą lub najemcą jest dostawca lub które dostawca wynajmuje lub dzierżawi od osób trzecich niezwiązanych z nabywcą, a okres trwania takiego zobowiązania nie przekracza okresu zajmowania przez nabywcę tego lokalu lub terenu.

2. Zakaz konkurowania, który jest w sposób milczący odnawiany po upływie pięciu lat, jest uważany za zawarty na czas nieokreślony.

§ 23. Wyłączenia nie stosuje się do porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych, jeżeli klauzul, o których mowa w § 20–22 i których występowanie w porozumieniu stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy, nie można oddzielić od porozumienia jako całości.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 24. 1. Do porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych podlegających wyłączeniu na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie wyłączenia niektórych rodzajów porozumień wertykalnych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję (Dz. U. Nr 230, poz. 1691) niespełniających warunków wyłączenia określonych w niniejszym rozporządzeniu stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu dostosowania tych porozumień do przepisów niniejszego rozporządzenia, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

2. Jeżeli, w przypadku porozumień, o których mowa w ust. 1, przekroczenie progów udziału w rynku, o których mowa w § 7 i 8, nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przyjmuje się, że miało ono miejsce po raz pierwszy w dniu jego wejścia w życie.

§ 25. Rozporządzenie obowiązuje do dnia 31 maja 2013 r.

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*